



Den Haag

090

Retouradres: Postbus 12600, 2500 DJ Den Haag

Aan: de Gemeenteraad

Datum

18 juni 2024

Onderwerp

Aanvullende informatie raadsvoorstel tijdelijke invulling voormalig HagaZiekenhuis Sportlaan

Ons kenmerk

OCW/10764297

RIS319206

Contactpersoon

Harm Benthem

Dienst

Onderwijs, Cultuur en Welzijn

Afdeling

Opgaveteam Nieuwkomers

Telefoonnummer

14070

E-mailadres

nieuwkomers@denhaag.nl

Op verzoek van het Presidium sturen wij u voorafgaand aan de geplande behandeling van het Raadsvoorstel Tijdelijke Invulling voormalig Haga-complex Sportlaan op 20 juni 2024 een reflectie van het college op de inloopbijeenkomst op 11 juni jl. Daarnaast geven we een toelichting op de gevraagde besluitvorming aan de raad.

Uitkomsten inloopbijeenkomst

Naar aanleiding van het raadsvoorstel heeft het college op dinsdag 11 juni 2024 een inloopbijeenkomst georganiseerd. Doel van deze bijeenkomst was om te luisteren naar en bespreken van de zorgen van omwonenden en ondernemers uit de buurt en hen zo goed mogelijk te informeren over de voorgenomen plannen in het voormalige Haga-complex aan de Sportlaan. Bij elke nieuwe opvanglocatie organiseert de gemeente een inloopavond om omwonenden te informeren en vragen te beantwoorden. Aangezien het hier om een relatief grote multifunctionele opvanglocatie gaat, reserveren we meer tijd voor participatie en het gesprek met de omwonenden en ondernemers. Deze inloopavond vormt het startpunt van dit traject.

Namens het college waren wethouders Vavier, Balster en Van Asten aanwezig. Meer dan 400 omwonenden en ondernemers zijn te woord gestaan tijdens deze bijeenkomst. Hieruit blijkt de enorme betrokkenheid van de omgeving bij hun wijk en de tijdelijke invulling van het voormalige Haga-complex. De op de bijeenkomst aanwezige vertegenwoordigers en bestuurders van de gemeente, het COA, het Leger des Heils en de politie hebben tijdens deze avond gesprekken gevoerd met de bewoners en ondernemers.

De inloopbijeenkomst kende duidelijk twee gezichten. Tijdens de bijeenkomst bleek dat er veel zorgen en vragen waren van omwonenden en ondernemers. Ook gaf een aantal omwonenden aan liever een plenaire bijeenkomst te hebben gehad dan een inloopbijeenkomst. De reden dat wij gekozen hebben voor een inloopbijeenkomst is dat we op deze manier persoonlijk contact konden leggen met de omwonenden en ondernemers en alle vragen konden beantwoorden en zo eenieder zo volledig mogelijk informeren. Op de avond zelf hebben bewoners zowel buiten, voor het complex, als binnen bij de bijeenkomst hun ongenoegen geuit over de voorgenomen opvang in het voormalige Haga-complex. De bezwaren gingen met name over de informatievoorziening, de grootte en combinatie van de doelgroepen, het beheer en de veiligheid op en rondom de locatie en inspraak van de buurt. We

hebben begrip voor alle zorgen en vragen die geuit zijn en zullen hier in deze raadsmededeling nader op ingaan.

Eén van de omwonenden heeft namens een afvaardiging van de buurt de uitkomsten van een buurtenquête aan de drie aanwezige wethouders aangeboden. Dit gebeurde op de avond van de inloopbijeenkomst buiten op het terrein van het voormalige Haga-complex. Deze omwonenden zijn uitgenodigd om ook binnen hun vragen te stellen, wat een groot deel van de groep uiteindelijk ook gedaan heeft. De uitkomsten van de enquête geven aan dat er zorgen zijn over de schaal, de combinatie van de diverse groepen en dat de angst bestaat voor een negatief effect op de leefomgeving en veiligheid. Daarbij geeft een groot deel van de respondenten aan zich onvoldoende betrokken te voelen.

Naast de kritische reacties hebben we naar aanleiding van het raadsvoorstel ook positieve berichten van buurtbewoners en ondernemers ontvangen. Veel bewoners hebben begrip voor de noodzaak om in Den Haag opvang te bieden en dat de gemeente daarvoor een beroep doet op alle stadsdelen. Meerdere bewoners hebben aangegeven juist actief betrokken te willen worden. Het aantal aanmeldingen van ruim honderdvijftig bewoners voor deelname in werkgroepen getuigt naast bezorgdheid ook van betrokkenheid en de behoefte om de opgave samen met bewoners te laten slagen. Er werden meerdere goede ideeën en mooie initiatieven geopperd voor aansluiting met de wijk. Een aantal bewoners en ondernemers heeft een concreet aanbod gedaan voor activiteiten of actieve betrokkenheid uit de buurt zoals het geven van taallessen, kooklessen, het organiseren van spelletjesavonden en buurtbarbecues. Daarnaast bleken enkele bewoners en ondernemers geïnteresseerd in de mogelijkheden van huur van de woonruimte in het complex.

a. Informatievoorziening

Hoewel door de gemeente bij de aankoop van het voormalig Haga-complex was aangekondigd dat het als tijdelijke locatie zou worden gebruikt voor zorgdoelgroepen, begrijpen we heel goed dat nu het voorstel er eenmaal ligt dit ook veel vragen en zorgen oproept. Dat we de omwonenden pas hebben geïnformeerd na dat het raadvorstel was gepubliceerd, is gelegen in het feit dat we hierover afspraken hebben gemaakt met uw raad, dat wil zeggen dat we eerst de raad informeren en daarna zo snel mogelijk de inwoners. In de commissiebehandeling van 6 juni 2024 hebben we hierover gesproken. Wij zien zeker dat deze procedure als consequentie heeft dat bewoners laat worden geïnformeerd. Graag vernemen wij of uw raad hiervoor nieuwe kaders wil aangeven.

Om de bewoners en ondernemers, ook degenen die niet aanwezig waren, op de hoogte te houden, zullen we de antwoorden op de meest gestelde vragen tijdens de bewonersavond op de website van de gemeente Den Haag publiceren. Bewoners en ondernemers kunnen hun reactie ook nu nog met de gemeente delen via nieuweburen@denhaag.nl. Daarnaast zullen we de bewoners en ondernemers de komende tijd op verschillende manieren betrekken bij de uitwerking van de tijdelijke invulling. Voor een toelichting hierop verwijzen we u naar punt d.

b. Leefbaarheid en veiligheid

Over de schaal van de opvang en combinatie van de doelgroepen vragen bewoners en omwonenden zich af hoe de gemeente dit concreet gaat vormgeven. Vanuit de *Haagse aanpak opvang Nieuwkomers* is het voormalige Haga-complex een unieke kans om een multifunctionele opvanglocatie in onze stad te realiseren. We begrijpen dat er vragen zijn over de omvang van de opvang en hebben juist daarom in de voorbereiding en organisatie alle aandacht en middelen voor een goede invulling van de opvang en de manier waarop we de combinatie van doelgroepen organiseren. Zo zullen we onder andere de doelgroepen gefaseerd inhuizen. Daarnaast zetten we in op intensief specifiek en overkoepelend sociaal beheer en omgevingsmanagement. Op andere opvanglocaties in de stad hebben we ervaring opgedaan hoe we door middel van zogenoemde beheeroverleggen met

betrokken partijen en vooral ook met de buurt ervoor zorgen dat het rustig, leefbaar en veilig op en rondom de locatie blijft. Hier valt ook begeleiding op maat voor de verschillende doelgroepen onder. Ook rond de Haagse *Tussenvoorziening* (daklozenopvang) is inmiddels een goed overleg ingericht waar de betrokken partijen tevreden over zijn.

Omdat het bij het voormalige Haga-complex om een opvanglocatie voor meerdere doelgroepen gaat en voor langere tijd, willen we deze overlegstructuur nog intensiever vormgeven, dit zodat bewoners, sociaal beheerders, omwonenden, ondernemers en andere belanghebbenden het vertrouwen hebben dat hun signalen op tijd worden opgepakt. Wij gaan deze structuur daarom samen met de buurt vormgeven. Hierbij hoort ook het gezamenlijk opstellen van beheerafspraken. Hierin nemen we op welke preventieve maatregelen nodig zijn, een escalatiemodel, evaluatiemomenten en de mogelijkheid om in het uiterste geval de combinatie en de samenstelling van de doelgroepen aan te passen.

c. Betrekken bewoners, ondernemers en belanghebbenden

De inloopbijeenkomst was de start van een intensief proces om omwonenden en belanghebbenden te betrekken bij het nader uitwerken van de randvoorwaarden om de tijdelijke invulling te laten slagen. Deelnemers aan de bijeenkomst is gevraagd om zich aan te melden voor werkgroepen om dit gesprek met elkaar in een kleiner verband en constructief te kunnen voeren. Inmiddels hebben al meer dan 150 mensen zich hiervoor opgegeven.

Binnen twee weken na de bijeenkomst ontvangen alle mensen die zich hebben aangemeld een uitnodiging voor de werkgroepen. Deze worden ingedeeld op basis van thema/interesse en hebben een maximum van 30 deelnemers. Er zijn voldoende werkgroepen om plaats te bieden aan alle geïnteresseerde omwonenden en ondernemers die willen deelnemen. Op basis van de aanmeldingen zijn er tot nu toe meerdere werkgroepen met de onderstaande thema's. Deze indeling van thema's kan, afhankelijk van de behoefte, later nog worden aangevuld:

- Leefbaarheid & Veiligheid
- Invulling vrije ruimte in het complex
- Gezamenlijke activiteiten en sociaal beheer

Doel van de werkgroepen is het gezamenlijk opstellen van concrete werkafspraken voor de verdere uitwerking van de tijdelijke invulling. Het gaat dan onder meer om:

- De eisen/voorwaarden voor de invulling van het overkoepelend beheer: we willen in samenspraak met de buurt vaststellen waar het overkoepelend beheer op de locatie aan moet voldoen.
- Overlegstructuur gedurende de tijdelijke invulling: het nader uitwerken van omgevings- c.q. beheeroverleggen met belanghebbenden en omwonenden waarbij sprake is van korte lijnen, op tijd kunnen opschalen en bijstellen waar nodig.

Daarnaast is er ruimte voor andere aspecten waar deelnemers aan de werkgroepen een rol in willen vervullen bij de nadere uitwerking.

Het college waardeert de betrokkenheid van de omgeving en wil dit traject graag samen met de omwonenden vormgeven. De eerste bijeenkomsten vinden zo snel mogelijk plaats. Daarmee wordt een stevige basis gelegd om in nauwe samenwerking met de omgeving te komen tot goede afspraken voor de tijdelijke invulling van het voormalige Haga-complex.

Gevraagde besluitvorming aan de raad

Investeringsbeslissing raad

In het voorstel wordt aan de raad gevraagd in te stemmen met een investering van €26,5 miljoen en exploitatielasten van €7,6 miljoen per jaar. Van deze investering wordt €10 miljoen direct gedekt door het Rijk ten aanzien van de beoogde asielopvang (440 plekken). Daarnaast ontvangt de gemeente een periodieke kostendekkende vergoeding voor het gebruik van de locatie (huur).

Deze investering is nodig voor de ontwikkeling van het voormalig Haga-complex tot multifunctionele locatie zoals is omschreven in de *Haagse aanpak opvang Nieuwkomers* (RIS316033). Deze multifunctionele locatie bestaat naast de opvang van asielzoekers uit de opvang en huisvesting van dak- en thuisloze mensen/ gezinnen, jongeren/starters, statushouders en jonge zorguitstromers en daarnaast vrij in te richten ruimten in samenspraak met de buurt.

De tijdelijke invulling van het voormalig Haga-complex betreft een investering van de gemeente groter dan €2,5 miljoen. Hiervoor is een raadsbesluit vereist op grond van artikel 4.7 lid 7 van de *Algemene verordening financieel beheer en beleid*¹. Ingevolge deze bepaling is “Voor het in uitvoering nemen van investeringsprojecten die een totale omvang hebben groter dan €2,5 mln. en/of bestuurlijk relevant zijn, een raadsbesluit nodig. Hierbij dient uitgegaan te worden van de totale (bruto) investering, dus het gemeentelijk aandeel plus bijdragen van derden.” Voor de realisatie van de opvang van asielzoekers (de benodigde investering en de exploitatiekosten) in het voormalig Haga-complex is dekking vanuit het Rijk beschikbaar. Hiervoor is reeds een intentieverklaring met het Ministerie van Justitie en Veiligheid en het COA overeengekomen. Er wordt voor dit onderdeel dus geen beroep gedaan op financiële dekking vanuit gemeentelijke middelen.

Tijdpad besluitvorming

Het college heeft de verantwoordelijkheid om opvang te bieden aan de doelgroepen en we willen dat doen in het voormalige Haga-complex. Op grond van de Spreidingswet zijn we bovendien gehouden aan een taakstelling om uiterlijk 30 juni 2025 2.513 asielopvangplekken te realiseren. Het Haga-complex levert daar een belangrijke bijdrage aan.

Met uw raad is afgesproken dat de tijdelijke invulling middels een dekkende businesscase gerealiseerd dient te worden. De doorlooptijd om tot een dekkende businesscase te komen is minimaal 5 jaar. De realisatie van de permanente invulling zal pas na deze 5 jaar starten. Wanneer we de besluitvorming nu vertragen, vertraagt daarmee ook de start van de permanente invulling. Om het pand geschikt te maken voor de tijdelijk invulling is een Europese aanbestedingsprocedure verplicht. Om de voorgestelde planning te behalen, moet deze procedure nog voor het zomerreces in gang worden gezet.

Sinds de bewonersavond van 11 juni zijn het college en de raad benaderd met het verzoek om de besluitvorming uit te stellen om zo meer bewoners en betrokkenen de gelegenheid te geven mee te denken over de uitvoering van dit plan. Het college is zich ervan bewust dat er nog veel zorgen en vragen leven. Daarom zullen we op zeer korte termijn de bovengenoemde werkgroepen opstarten en zullen we in overleg met de buurt indien gewenst extra bijeenkomsten organiseren. Daarnaast wordt de website met nadere informatie gepubliceerd en komt er nadere toelichting in een extra bewonersbrief, die ook in een breder postcodegebied zal worden verspreid. Het college stelt voor om dit raadsvoorstel niet op 20 juni te behandelen, maar in de eerstvolgende raadsvergadering daarna, zodat de komende weken kunnen worden gebruikt voor extra informatie richting de wijk over het vervolgproces.

Afsluitend

Samenvattend is de inloopbijeenkomst wat het college betreft de start geweest van een continu gesprek met de wijk. Indien uw raad akkoord gaat met de financiering van de tijdelijke inzet van het voormalige Haga-complex als opvang- en huisvestingslocatie, wordt dit de eerste multifunctionele locatie in Den Haag zoals we ons tot doel hebben gesteld met de *Haagse Aanpak opvang Nieuwkomers*. Wij zullen de raad ook in de periode daarna goed op de hoogte houden over de nadere uitwerking van de tijdelijke invulling, in het bijzonder de uitkomsten van de werkgroepen met de omwonenden en ondernemers.

Het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de locoburgemeester,

Ilma Merx

Robert van Asten